

Szerkesztőségi iroda
Sepsi-Szentgyörgyön
a ref. kollegium épületé-
ben, hová
a lap szellemi részét illető
kérdések küldendők.

Kiadó hivatal:
POLLÁK MÓR
könyvnyomdája és könyv-
kereskedése,
hová a hirdetések és
előfizetési pénzek
bérmentesen intézendők.

NEMERE

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági lap.
A „Háromszéki háziipar-egylet” hivatalos közlönye.

Megjelenik esen lapheten-
ként kétszer: *
csontörtökön és vasárnap.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTEK
Helyben hához kordva, vagy
vidékre postán küldve
Egész évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyedévre . . . 1 frt 50 kr.

Hirdetmények díja:
3 hasábos petit-sorát, vagy
annak helyéért 6 kr.
Bélyegdíj külön 30 ks.
Nyilttér sora 15 kr.

Előfizetési felhívás

„NEMERE“

IX. évfolyamának IV. negyedére

Előfizetési feltételek:

Október-december . . . . . 1 frt 50 kr.
Egy hóra . . . . . frt 50 kr.
Egész évre . . . . . 6 frt — kr.
Külföldre egész évre . . . . . 8 frt — kr.

Az előfizetési pénzek a „Nemere” kiadó-
hivatalának Bernstejn Márk könyvnyom-
dájába Sepsi-Szentgyörgyre küldendők.

Előfizetőinket szívesen kérjük előfizetéseiket
megújítani, miután felesleges példányokat nem nyo-
mattathatunk.

Sepsi-Szentgyörgy, 1879. szeptember 17-én

Bernstejn Márk,

a „Nemere” kiadótulajdonosa.

Az afgán háború.

Az angol félhivatalos hírek tagadni akarják,
hogy az emir a lázadókhöz csatlakozott. De két-
ségtelen az, hogy Afganisztánban nagymérvű for-
radalom tört ki s hogy e forradalom a Néva part-
járól kapott szikrát. Oroszország a győzelmes an-
gol hadjárat után sem adta fel a játszmát. Ujra
kezdte s ha elveszti ismét, újra fogja kezdeni azt.
Ezért sietős a dolga azon brit csapatoknak, me-
lyek Kabul ellen nyomulnak előre. Ezért okoz is-
mét s fog okozni fejtörést az angol politikusoknak
az afgán kérdés.

A mi az ügy katonai részét illeti, Anglia egy
pillanattal sem táplálhat aggodalmat hadi vállala-
tának sikere iránt. Az angol csapatoknak sokkal
kevesebb akadályokkal kell megküzdeniök, mint a
mult hadjárat alkalmával. A brit hadvezénylet ke-
zében vannak India kapui, a híres szorosok. Az
angol főhaderő máris erőszakolt menetekben nyom-
ul Kabul ellen. A magas hegyi utakat nem fogja
eltorlaszolni a téli hó, mielőtt Anglia birtokába
vesz Afganisztán minden stratégiai pontot, s mi-
előtt a forradalom legyőzetik. Az árulók, a gyil-
kosok elveszik méltó büntetésüket. A vad hegyi
népek ismét meg fognak hódolni a világhódító an-
gol hatalom előtt.

A helyzet azonban ennek dacára változatlan
lesz. A jelenlegi, vagy egy új emir hódolni fog a
brit jelvények előtt — a míg kellő haderő fog te-
kintélyt biztosítani azoknak. De aztán újra kezdő-
dik a régi játék, Oroszország cselzövénye, az An-
glia elleni izgatás és egy újabb forradalom.

Sajátságos azon metamorphozis, melyen An-
glia afgán politikája átment. Ez a politika a negy-
venes években okkupációjára, hódításra irányult.
Az 1842-diki kat. isztrófa azonban arra bírta az an-
gol politikusokat, hogy e tartomány elfoglalásáról
lemondjanak. Csak arra törekedtek, hogy Kabulban
az angol befolyást tulsúlyban tartásák. Ezt elégnék
tartották az indiai gyarmatok biztosítására. Bea-
consfield ezt a felfogást kiegészítette egy újabb
szemponttal. Afganisztán okkupációját ő sem tar-
totta szükségesnek; csak a szorosokat követelte
Anglia számára. Meg is szerezte s így örökre be-
zártta Oroszország előtt India kapuit. A jelenleg
kitört forradalom azonban megmutatta, hogy An-
glia afgán politikája további kiegészítésre szorul.

Habár Anglia bírja a szorosokat, Afganisztán
tartósan nem bírható arra, hogy az angol tekin-
télyt és érdekeket tiszteletben tartsa. A kabuli brit
misszió mindig azon veszélyben fog forogni, hogy
a muszka pénzen megvásárolt emirek legyilkol-
ják azt.

A brit politikusoknak tehát kétfőre kell el-
szánniök magukat. Vagy fel kell adniök Afganisztá-
nt, a mit — a szorosok birtokában — az indiai
gyarmatok veszélyeztetése nélkül megtehetnek, —
vagy pedig okkupálniök és meg kell szállniök s
pedig kellő haderővel Afganisztán több pontjait.
Nem egész Afganisztánt, hanem csak a főbb vá-
rosokat; mert az egész afgán föld megszállása tul-
haladná Anglia katonai erejét. A tapasztalás meg-
taníthatta Angliát, hogy az Ázsiai népek csak a
hatalom imponáló jelvényei előtt hajolnak meg tar-
tósan. Bár tudják, hogy később megbüntettetnek,
fellázadnak, mielőtt nem érzik nyakukon a paran-
csoló kéz szorítását. Az a kérdés tehát, hogy An-
glia biztosítani akarja-e afganisztáni állását s meg
akarja-e akadályozni jövőre a kabuli vérfürdőt?
Ha igen, úgy nem elég csak missiót, hanem jelen-
tékeny haderőt kell tartania az afgán fővárosban.

Igaz, hogy ez pénzbe kerül; de Anglia már
sokszor megadta árát fősvénykedésének — mindig
beteljesedvén rajta a közmondás, hogy a fősvény
kétszer költ. Az oly hatalmi állással, minőt Anglia
elfoglal a világ négy részében, nagy terhek jár-
nak. Minden gyarmatosító állam példája megmu-
tatta, hogy a gyarmatok csak addig maradnak
meg, míg az anyaország katonailag elég erős azok
megvédésére. Anglia már többször volt azon hely-
zetben, hogy legszebb, legrágább gyarmatait csak
egyes fainak hősi erőfeszítése és önfeláldozása tar-
totta meg. Az Afrikában és Ázsiában egymásután
ismétlődő katasztrófák bizonyára arra fogják bírni
az angol politikusokat, hogy a takarékosággal szá-
kítsanak ott, a hol az rosszabb a tulköltekezésnél.

Ami pedig az afgán háborúnak Európára való
hatását illeti, bizonyos, hogy ez a hatás most sokkal
kisebb, mint volt a keleti forrongás idejében. S
most Anglia helyzete kedvezőbb. Nem kénytelen
Európában is vigyázni Oroszország kezére, hanem
egész figyelmét és erejét az afgán kérdés gyökere-
megoldására fordíthatja. És azt hisszük, gyökere-
sen fogja is megoldani. F—r.

TÁRCA

Guido Reni.

— Breisach után. —

A bolognai régi boltives házak egyikében
egy ősz férfi ül, hosszan elnyulva ódon bőr karos-
széken. Komoly figyelemmel hallgatja fiát, ki „Vi-
olá”ból mesterileg játszik. Tiszta, képzett lélek
tükröződik az ifju arcáról. Szép, fekete szemei
kérdőleg csüngnek az aggon, olykor egy játszi
mosoly vonul át kölcsönösen mindkettő ajkán.

— Köszönöm Guidó, köszönöm! szól az agg
buskomor hangon. Tudom, te is örülsz előmenete-
lednek s kedves előttem is az idő, mi nekem szen-
telél. Kedves gyermekem! Te miattam tanultál
zenét, hogy nyomasztó magányosságot élvezte-
ssél tedd Fájdalom, Guidó! mindketten egyedül
vagyunk. Rokonaid, édes anyád meghaltak; magam
is a halál küszöbén állok; napjaim hanyatlanak,
rendeltetésem s czésum bár nincs elérve! Ha nekéd
ily korán hátra kell maradnod, mond édes Guido,
mi lesz belőled? . . .

— Oh atyám! — kiált fel keserűen az ifju —
ne beszélj e szomorú állapotokról.
— De mond hát, mihez kezdess te akkor, ha
téged itt hagyják?

— Festő leszek atyám!
— Festő! . . . vizioná az ősz, s fejét szo-
moruan keblére hajtja. Veszélyes ábránd! A mű-
vészet csak agyrém, megcsalt remények kietlen
világa, a küzdés és nyomor útja. Feleded-e mennyit
sirt Herven? Feleded a világ igaztalanságait s a
nagyok szeszélyeit? Nem tudod e mily meredek a
szerencse útja, az az út, melyről Dante maga
mondja: „az zord, kietlen”. Oh nem fiam! hogy
szerencsés légy: nem ez az utat kell választanod,
az nem boldogít soha.

— Atyám! — felelt az ifju nemes elhatározás-
sal — daczolok a sorssal; nyomort, s talán halált
is hozhat sorsom, de nem félek; csak egy kincset
adjon! — dicsőséget, vagy hírt szerzek vagy el-
veszek.

— Szegény Guidó!

E két szóval állott fel az öreg Dániel, ke-
zeit keresztbe téve, fel s alá járkált szobájában.

— Hallod-e fiam? Nem akarok fájdalmat
szerezni neked, sem izlést s hajlamod ellenére
tanácsot adni, ha valóban van rád tehetséged. A
lángész isten ajándéka. Szántszándékosan nem aka-
rom elfojtani ez égi adományt? . . . Nem, de félek
csak átlatod magad vele. Ne vitasson tovább?
— Mentsen ég, hogy e kérdés felett magam itéljek,
de hallgatnom kell mesteredre, Calvaert Dyonisra,
ki a benned mutatkozó irányt sehogysem szivel-
heti. Ha én nem kértem volna sokáig őt, rég ki-
zárt volna műterméből.

— Ah! mondja keserűen Guidó; ebből is
fölismerhető a nyers, erőszakos, flandriai. S hiszed-e
atyám, hogy az ihlettség egy oly mester vezetése
alatt szülemlik meg, ki tanítványai verésére fekteti
a súlyt.

— Tette-e reád kezeit valaha?

— E tekintetben semmivel sincs több előjo-
gom a többieknél, felelt az ifju szomoruan.

— Ugy! majd más erkölcsre tanítom! kiált
az ősz magasan felemelkedve.

— Te valóban sosem javított mag atyám
Calvaert vad természetét.

Az öreg maga körül huzva öltönyét, megcsó-
kolá fia homlokát s fölemelt fejfel eltávozott.

Mikor egyedül maradt Guido, elveté hegedűjét
s egy oldalszobába nyitva, festőállványt hozta ki,
melyen vászon volt kifeszítve. Festékeit előszedve,
a szoba világos részére helyezte az állványt, szemei
örömtől sugárzottak, csak atyja előtt nyilvánított
rövid előkészítést.

A vásznon a madonna-kép fénylött. Ruhája
a szokott sötét szín helyett, rózsá- s violakék
színnel festve, mi a szemre kápráztatólag hatott.
A nyugodt lelkű szűz szeméi fia csodáinak szem-
lélésében voltak elmerülve; a kellesz voná-
sokon az édes boldogság derült mosolya deregát.
Röviden oly festményt, melyet csak álmai lehet,
milyet a művész elkezd s befejez a nélkül, hogy
mester vagy iskola mellett torné magát. Milyet ő
husz éves korában festhet, azon korban, mikor a
művészetnek költői oldala nem ismer semmi
akadályt.

Guido szabadon kezelé ecsetjét, oly könnyed-
séggel, minőt a flandriai mester műtermében nem
lehet tapasztalni.

Nem csak a vágy, kedv üze őt, mis indoka
ösztönzé e kép elkészítésében: atyját akarta vele
meglepleni. Örömittasan gondolt reá, mint fogja
ékitni atyja szobájában az amazomolyt.

Mintegy két óráig festhetett. Gyors léptek
rázák fel. Gabio, Guido hű cselédje jött sebesen,
kérve urat rejtsd el munkáját, mert atyja Calva-
erttal ott nyomba követé.

Guido e váratlan megzavartatásra egészen el-
veszté léleknyugalomát. Ep állványa előtt ecsetjét
s festékeit rendezé, midőn az ajtó küszöbén atyja
a mesterrel megjelent.

— Mit mondtam? — Kiáltta Calvaert mester
— az ön fia háládatlan, haszontalan, makacs. Meg-
veti a művészet törvényét s tanácsaimat. Szemem-
ben nem fogja idejét ily haszontalanságokra paza-
rolni, maradjon itten, mulatni, hadd ámítsa az is-
tent, s önt színeivel. — S mi akar ez
lenni? Fehér, mindenütt csak fehér! Semmi árnya-
lat, semmi élet! Badarság! Ha önt Signor Dániel
nem akarnám kimélni, e vásznat itt e helyt szag-
gatnám szét lábaimmal.

— Egy ujal se rá! — kiáltja az ifju Guido
erőteljesen. E kép atyám számára készül.